

KUNNSKAPSDEPARTEMENTET

Hvilke typer evalueringer er det behov for i politikkutvikling?

*Kjetil Ulvik, seniorrådgiver
Håkon Kavli, prosjektleder*

Ulike kunnskapsbehov = ulike evalueringer

	Utvikling	Validering	Oppskalering
Formål	Utvikle og identifisere tiltak	Intern validitet – effektstørrelse	Ekstern validitet – generaliserbarhet
Kunnskapsform	Individuelle erfaringer Best etablerte praksis Forskningsresultater, meta-studier	Effektevalueringer Kvalitative studier (forklaringer)	Prosessevalueringer Effektevalueringer
Omfang	Lokal implementering	Lokal implementering	Regional og nasjonal implementering

Hva er effektevalueringer?

- Estimere den kontrafaktiske situasjonen
- "Variabler" relevante for politikkutvikling er spesielt vanskelige å effektevaluere
- Eksperimentelle design
- Kvasi-eksperimentelle design

Må byråkrater kunne dette (1) ?

Konsekvenser for utforming
og implementering av
politiske tiltak

1. Tydelige beskrivelser av mål og tiltak
2. Empirisk variasjon
3. Realistiske forventninger til forskningsresultater
4. Referanserammer for effektstørrelse

Forskjellen på store og små effekter

When teachers claim that they are having a positive effect on achievement or when a policy improves achievement this is almost a trivial claim: virtually everything works. One only needs a pulse and we can improve achievement.

Kilde: John Hattie (2009): *Visible Learning. A synthesis of over 800 meta-analyses relating to achievement*, Routledge

Må byråkrater kunne dette (2) ?

Konsekvenser for samarbeid mellom oppdragsgivere og forskere

- Hovedmodellen: oppdragsgiver bestemmer problemstillinger, forskerne bestemmer alt annet
- Andre samarbeidsmodeller nødvendig for gjennomføring av effektevalueringer?

Hvorfor finnes det så få effektevalueringer av politiske tiltak?

- Umulig å gjennomføre
 - Ikke sant!
- Etske betenkeligheter og tradisjon
 - Kanskje?

Etiske vurderinger ved effektstudier i skolen (1)

- Manipulering av opplæringen er umoralsk!
- Manipulering av opplæringen er urettferdig!

Etiske vurderinger ved effektstudier i skolen (2)

- Umoralsk?
 - Skole-eksperimenter er ikke annerledes enn tradisjonelle skoleforsøk
 - Unntatt hvordan deltakere rekrutteres
- Urettferdig?
 - Misvisende for hva skoleeksperimenter i realiteten er

Etiske vurderinger ved effektstudier i skolen (3)

- Krever både samarbeid og tillit mellom skolene, foreldrene og forskerne.
- Avgjørende at foreldrene og skolene involveres i hele evalueringsprosessen
 - Utvelgelse, implementering og fortolkning

Oppsummert

- Behov for effektevalueringer for politikkutvikling
- Konsekvenser for utforming og implementering av tiltak
- Konsekvenser for samarbeid mellom oppdragsgivere og forskere
- Konsekvenser for samarbeid mellom forskere og de som "utsettes" for tiltaket

